

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. c)

Matematică $M_{tehnologic}$

Varianta 3

Filierea tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p 1. Arătați că $3(2 + \sqrt{2}) - 3\sqrt{2} = 6$.
- 5p 2. Calculați $f(-2) \cdot f(0)$ pentru funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + 1$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_3(x^2 + 1) = \log_3 1$.
- 5p 4. Prețul unui obiect este 1000 de lei. Determinați prețul obiectului după o ieftinire cu 10%.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $P(2,1)$ și $R(2,3)$. Determinați coordonatele mijlocului segmentului PR .
- 5p 6. Calculați $\cos B$, știind că $\sin B = \frac{5}{13}$ și unghiul B este ascuțit.

SoluțiiSubiectul 1

1. $3(2 + \sqrt{2}) - 3\sqrt{2} = 6 + 3\sqrt{2} - 3\sqrt{2} = 6$.

2. $f(-2) = -2 + 1 = -1$

$$f(0) = 0 + 1 = 1$$

$$f(-2) \cdot f(0) = -1 \cdot 1 = -1.$$

3. $x^2 + 1 = 1$

$$x^2 = 0$$

$$\Rightarrow x = 0$$

4. Ieftinirea obiectului este $\frac{10}{100} \cdot 1000 = 100$ lei.

Prețul obiectului după ieftinire este $1000 - 100 = 900$ lei.

5. Fie M mijlocul segmentului PR .

$$M\left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right)$$

$$M\left(\frac{2+2}{2}, \frac{1+3}{2}\right) \Rightarrow M(2, 2).$$

6. $\sin^2 B + \cos^2 B = 1 \Rightarrow \left(\frac{5}{13}\right)^2 + \cos^2 B = 1$

$$\frac{25}{169} + \cos^2 B = 1$$

$$\cos^2 B = 1 - \frac{25}{169} = \frac{144}{169}$$

$$\cos B = \pm \sqrt{\frac{144}{169}} = \pm \frac{12}{13}$$

Deoarece unghiul B este ascuțit rezultă $\cos B > 0$ deci $\cos B = \frac{12}{13}$.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$.

5p a) Calculați $\det A$.

5p b) Determinați numărul real x pentru care $A \cdot A - xI_2 = A$, unde $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

5p c) Determinați matricele $M = \begin{pmatrix} m & m \\ m & 1 \end{pmatrix}$, știind că $\det(M + A) = 0$, unde m este număr real.

2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă dată de $x * y = x + y - 2$.

5p a) Calculați $5 * (-5)$.

5p b) Arătați că legea de compoziție „ $*$ ” este comutativă.

5p c) Calculați $(-3) * (-2) * (-1) * 0 * 1 * 2 * 3$.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 0 - 1 = -1$.

b) $A \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$

$A \cdot A - xI_2 = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} - x \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2-x & 1 \\ 1 & 1-x \end{pmatrix}$

$A \cdot A - xI_2 = A \Rightarrow \begin{pmatrix} 2-x & 1 \\ 1 & 1-x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{cases} 2-x=1 \\ 1-x=0 \end{cases}$ de unde rezultă $x=1$.

c) $M + A = \begin{pmatrix} m & m \\ m & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} m+1 & m+1 \\ m+1 & 1 \end{pmatrix}$

$\det(M + A) = \begin{vmatrix} m+1 & m+1 \\ m+1 & 1 \end{vmatrix} = m+1 - (m+1)^2 = m+1 - m^2 - 2m - 1 = -m^2 - m$

$-m^2 - m = 0$

$m^2 + m = 0$

$m(m+1) = 0$

Rezultă $m=0$ sau $m=-1$.

$M = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ sau $M = \begin{pmatrix} -1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$.

2.a) $5 * (-5) = 5 - 5 - 2 = -2$.

b) $x * y = x + y - 2, \forall x, y \in R$

$y * x = y + x - 2, \forall x, y \in R$

$x * y = y * x, \forall x, y \in R$ deci legea de compoziție dată este comutativă.

c) Folosind comutativitatea demonstrată sus rezultă că

$(-3) * (-2) * (-1) * 0 * 1 * 2 * 3 = ((-3) * 3) * ((-2) * 2) * ((-1) * 1) * 0 = (-2) * (-2) * (-2) * 0 = (-6) * (-2) * 0 = (-10) * 0 = -12$.

SUBIECTUL al III-lea

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = xe^x$.

5p a) Arătați că $f'(x) = (x+1)e^x$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Verificați dacă $f''(x) + f(x) = 2f'(x)$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

5p c) Arătați că funcția f are un punct de extrem.

2. Se consideră funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x}$.

5p a) Calculați $\int_4^5 xf'(x) dx$.

5p b) Arătați că funcția $F: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = 4 + \ln x$ este o primitivă a funcției f .

5p c) Determinați numărul real a , $a > 5$, pentru care aria suprafeței plane delimitate de graficul funcției f , axa Ox și dreptele de ecuație $x = 5$ și $x = a$, este egală cu $\ln 3$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (xe^x)' = x' \cdot e^x + x(e^x)' = e^x + xe^x = (x+1)e^x, \forall x \in \mathbb{R}$.

b) $f''(x) = [(x+1)e^x]' = (x+1)'e^x + (x+1)(e^x)' = e^x + (x+1)e^x = (x+2)e^x, \forall x \in \mathbb{R}$

$f''(x) + f(x) = (x+2)e^x + xe^x = (2x+2)e^x = 2(x+1)e^x = 2f'(x), \forall x \in \mathbb{R}$.

c) $f'(x) = 0 \Rightarrow (x+1)e^x = 0 \Rightarrow x = -1$.

Tabelul de variație al funcției este:

x	-1
f'(x)	- - - - - 0 + + + + + + + +
f(x)	f(-1)

Din tabel rezultă că funcția f are un punct de minim $x = -1$.

2.a) $\int_4^5 xf'(x) dx = \int_4^5 x \cdot \frac{1}{x} dx = \int_4^5 1 dx = x \Big|_4^5 = 5 - 4 = 1$.

b) Funcția F este derivabilă pe $(0, +\infty)$.

$F'(x) = (4 + \ln x)' = \frac{1}{x} = f(x), \forall x \in (0, +\infty)$ deci F este o primitivă a funcției f .

c) $Aria = \int_5^a |f(x)| dx = \int_5^a \frac{1}{x} dx = \ln x \Big|_5^a = \ln a - \ln 5 = \ln \frac{a}{5}$

$\Rightarrow \ln \frac{a}{5} = \ln 3 \Rightarrow \frac{a}{5} = 3 \Rightarrow a = 15$.